

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 394
van **ADELIN BLANCQUAERT**
datum: 8 februari 2021

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Hulplijn 'Stop It Now!' - Zelfhulpmodule en doorverwijzing

De hulplijn 'Stop it Now!' biedt ondersteuning aan mensen die zich zorgen maken over hun eigen seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen en hun naasten. Tijdens de coronacrisis is het aantal oproepen bij deze hulplijn sterk gestegen. De minister haalde reeds aan dat er advertenties/banners gezet werden bij beelden van seksueel misbruik van minderjarigen die moeten leiden naar de site www.stopitnow.be. Op de site zelf wordt er ook een zelfhulpmodule aangeboden.

In de commissie Welzijn van 2 februari 2021 wenste ik hier bijkomende vragen over te stellen, waarop de minister voorstelde deze schriftelijk te stellen.

1. Hoeveel advertenties hebben al geleid tot het downloaden van die zelfhulpmodule? Hoe vaak is die zelfhulpmodule momenteel al gedownload?
2. Er worden focusgroepen georganiseerd om te bekijken wie er al dan niet aankomt na een doorverwijzing.
Kunnen die personen allemaal meteen terecht voor een behandeling?
3. Zijn er veel mensen die een oproep plaatsen bij de hulplijn en reeds voor ze de oproep doen, strafbare feiten hebben gepleegd (en dit vermelden tijdens het gesprek)? Hoe wordt daarmee omgegaan? Worden dergelijke oproepen bijgehouden? Moeten de beantwoorders dit ergens registreren als ze zulke informatie krijgen tijdens het gesprek?
4. Welke achtergrondkenmerken van de oproepers worden geregistreerd in het registratieprogramma van de hulplijn?
Indien dit bijgehouden wordt, graag een overzicht van de oproepen van het afgelopen jaar met bijhorende achtergrondkenmerken.
5. Welke andere initiatieven neemt de minister nog voor deze doelgroep?

ANTWOORD

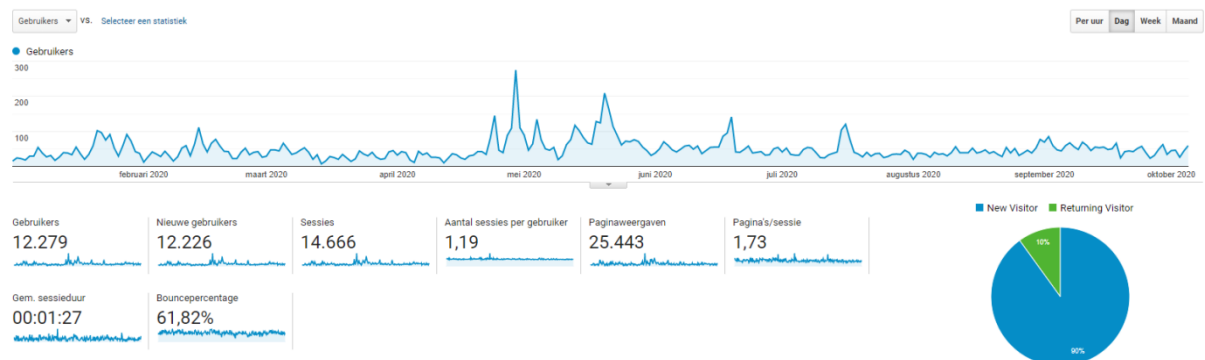
op vraag nr. 394 van 8 februari 2021

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. Het is niet mogelijk een directe link te leggen tussen het aantal advertenties en het aantal keer dat de zelfhulpmodule gebruikt werd, aangezien de advertentie gelinkt was aan de algemene Stop it Now! website. We kunnen wel een overzicht bezorgen van het aantal kliks op de advertentie naar de algemene Stop it Now! website. Bovendien betreft de online zelfhulpmodule 'Stoppen is Mogelijk' een aparte website die op zichzelf niet downloadbaar is, er kan wel in kaart worden gebracht hoeveel deze website werd bezocht.

De campagne op de verschillende pornowebsites liep van 1 april 2020 tot 19 mei 2020. Bezoekers van legale pornowebsites die bepaalde zoektermen gebruikten, kregen een banner te zien met de tekst 'Kijk uit wat je kijkt!' of 'Dreig je een grens over te gaan?'. De banners linkten door naar de website van Stop it Now!. De banners werden, tijdens de campagne, ruim 2,2 miljoen keer vertoond, aan een geschatte 220.000 unieke bezoekers. Elk individu kreeg de banner van Stop it Now! dus een tiental keer te zien. Dit resulteerde uiteindelijk in 1.497 kliks naar de Stop it Now! website.

Hierbij een overzicht van het aantal bezoeken aan de Stop it Now! website tot eind oktober 2020. Hier valt een duidelijke stijging in het aantal websitebezoeken tijdens de campagne op te merken.

De zelfhulpmodule betreft een samenwerkingsverband met Stop it Now! Nederland. In totaal bezochten 16.969 personen de website sinds het bestaan ervan (december 2018), waarvan 5.492 Vlamingen en 9.148 personen waarbij we niet kunnen traceren van welk land ze komen en waar dus ook Vlamingen kunnen bij zitten. Van de 5.492 Vlamingen zijn er 628 terugkerende bezoekers. Vooral bij de terugkerende bezoekers kunnen we ervan uitgaan dat ze ook effectief aan de slag gaan met de online zelfhulpmodule. De bezoeken aan de website zijn sterk afhankelijk van sociale media campagnes en mediagebeurtenissen, die zorgen voor duidelijke pieken in het aantal bezoekers. Dit zijn echter vaak eenmalige bezoekers. Verder is het ook opvallend dat de lockdown in 2020 een impact heeft gehad op het aantal bezoeken aan de online zelfhulpmodule. Ten opzichte van het jaar 2019 zijn de websitebezoeken gemiddeld meer dan verdubbeld.

2. Tot eind 2020 heeft Stop it Now! 195 van de hulpvragers doorverwezen naar langdurige hulpverlening; dit is 13% van het totaal aantal contacten. In het merendeel van de gevallen ging dit om mensen die bezorgd waren over hun eigen seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen (127). Deze worden voornamelijk doorverwezen naar de gespecialiseerde behandelcentra voor seksueel afwijkend gedrag, die erkend werden in het samenwerkingsakkoord voor de begeleiding en behandeling van seksuele daders. Deze gespecialiseerde behandelcentra (CAW's, CGG's, en het Universitair Forensisch Centrum) nemen ook mensen in behandeling zonder juridisch statuut. Door middel van focusgroepen met deze centra worden de doorverwijzingen opgevolgd zonder de anonimiteit te doorbreken. Hierdoor weten we dat in 2020 80% van de doorverwijzingen weldegelijk aankwam in het behandelcentrum.
3. Voor we deze vraag beantwoorden is het belangrijk wat meer uitleg te geven bij de anonimiteit en de vertrouwelijkheid van de Stop it Now! hulplijn. Stop it Now! is een anonieme hulplijn. De medewerkers van de lijn krijgen het telefoonnummer van de beller niet te zien. Bellers worden ook nooit verplicht om hun naam of andere persoonsgegevens door te geven. Dit geldt eveneens voor de chat als voor het mailverkeer. Daarnaast is de lijn ook vertrouwelijk. De hulpverleners die de lijn bemannen zijn gebonden aan het beroepsgeheim. Het beroepsgeheim zorgt ervoor dat hulpverleners verplicht zijn alle verkregen informatie in hun beroep geheim te houden. Een hulpverlener mag informatie wel delen met collega's, volgens het gedeeld beroepsgeheim. Enkel wanneer er weet is van een potentieel misdrijf op een minderjarige in de toekomst, en er is sprake van een mogelijk identificeerbaar slachtoffer, kan het misdrijf gemeld worden aan de bevoegde autoriteiten. Voor kennis over feiten in het verleden kan het beroepsgeheim dus niet worden geschonden, dit kan enkel voor gevaar in de toekomst. Stop it Now! heeft een protocol uitgewerkt in samenwerking met het bevoegde parket waarin de verschillende stappen omschreven staan die moeten ondernomen worden wanneer er bezorgdheden zijn over mogelijke slachtoffers in de toekomst. Ook de vertrouwenscentra kindermishandeling worden geconsulteerd voor advies bij bezorgdheden en zijn opgenomen in dit protocol. Wanneer de veiligheid van kinderen niet meer gegarandeerd kan worden, kan Stop it Now! besluiten dit te melden aan het bevoegde parket.

De hulpverleners van de lijn krijgen dus enkel weet van gepleegde feiten als de persoon die contact opneemt er voor kiest om deze informatie te delen. Bij de doelgroepen die bezorgd zijn over zichzelf zijn er verschillende hulpvragen. Er zijn mensen die bezorgd zijn over hun gevoelens naar minderjarigen toe, maar ook mensen die bezorgd zijn over hun seksueel gedrag naar minderjarigen toe kunnen contact opnemen. Zo kent Stop it Now! een heel aantal hulpvragen met betrekking tot bezorgdheden omtrent het downloaden van seksuele misbruikbeelden van minderjarigen. Dit zijn voornamelijk mensen die aangeven in het verleden seksuele handelingen te hebben gesteld, waarbij vaak reeds sprake was van een eerdere veroordeling, detentie of zelfs een gespecialiseerde behandeling. De medewerkers aan de hulplijn schatten steeds in of er sprake is van een potentiële risicosituatie. De zaken die besproken worden, worden geregistreerd in een registratiesysteem waarin geen identiteitsgegevens zijn opgenomen.

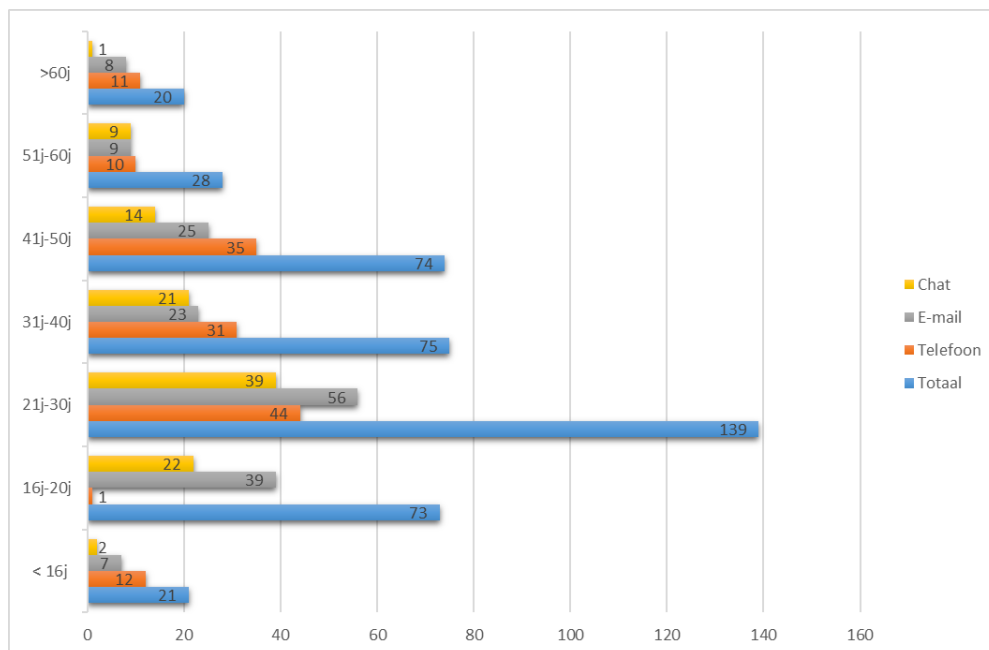
4. Naast een registratie van het soort hulpvraag, hoe de medewerkers hier zijn mee omgegaan, welke informatie, advies of ondersteuning werd geboden, en hoe hieraan gevolg wordt gegeven, worden verder enkele aanvullende gegevens/informatie verzameld. Dit is echter zeer beperkt en afhankelijk van de noden van de hulpvrager. Wanneer gevraagd wordt naar langdurige behandeling wordt bijvoorbeeld geregistreerd naar welk behandelcentrum werd doorverwezen en in welke ruime regio iemand hulp zoekt. De informatie die niet noodzakelijk is in functie van de

ondersteuning wordt niet steeds specifiek bevraagd, dit betreft immers niet de finaliteit van de hulplijn.

Verder wordt nog het geslacht geregistreerd, alsook de leeftijd van de hulpvrager. Dit alleen wanneer hier een duidelijk zicht op is. Bij e-mail en chat is het geslacht niet altijd duidelijk aangezien de medewerkers geen stem horen. Bij chat wordt de leeftijd en het geslacht wel bevraagd voorafgaand het contact, het is echter aan de hulpvrager te kiezen of die deze informatie vrijgeeft.

Van de geslachten die werden geregistreerd over de totaalperiode weten we dat 866 mannen contact opnamen met Stop it Now!, 474 vrouwen en 49 personen die 'X' antwoordden bij de keuzemogelijkheid aangaande het geslacht bij de chatfunctie. Van de personen die bezorgd waren over zichzelf waren 34 personen van het vrouwelijke geslacht, de resterende contacten waren mannen of onbekend. Van de personen die bezorgd waren over een naaste, waren 261 personen van het vrouwelijke geslacht, de resterende contacten waren mannen of onbekend.

Hieronder kan u een overzicht vinden van de geregistreeerde leeftijden. De leeftijd wordt meestal niet bevraagd, alleen wanneer dit relevant is voor het bieden van de meest gepaste hulp. Van chathulp zijn de meeste leeftijden gekend, aangezien dit bevraagd wordt vooraleer de hulp via chat wordt geboden. De gekende leeftijden blijft echter een minderheid.

5. Stop it Now! richt zich tot een breed publiek: naast (potentiële) plegers en daders is Stop it Now! ook een aanspreekpunt voor de directe sociale omgeving.

(Potentiële) daders en plegers kunnen ook terecht bij het aanbod van de gespecialiseerde ambulante behandelcentra, zoals CAW en CGG.

Daarnaast zijn er voor deze doelgroep een aantal acties opgenomen in het Vlaams actieplan ter bestrijding van Seksueel Geweld, dat in oktober door de Vlaamse Regering goedgekeurd werd. Onder actie 45 heb ik het engagement genomen om het bestaande hulpverleningslandschap voor de begeleiding en behandeling van daders van seksueel geweld te evalueren, na te gaan waar extra noden zitten en te onderzoeken op welke manier het aanbod geoptimaliseerd kan worden. De onderzoekspiste wordt nog verder uitgewerkt. Mogelijks worden op basis van deze evaluatie nieuwe initiatieven uitgewerkt.

Verder staat er ook een herwerking van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap inzake begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik op de agenda. Deze specifieke actie uit het actieplan Seksueel Geweld wordt gecoördineerd door mijn collega-minister Demir.